

STUK TER KENNISNAME ALGEMENE VERGADERING

ONDERWERP
Zonne-energie
IJsselmeerdijk

PROGRAMMA
Bestuur en omgeving

PORTEFEUILLEHOUDER
J. Lodders

De Algemene Vergadering neemt kennis van

1. de start van de planuitwerking voor de ontwikkeling van een zonnepark op de IJsselmeerdijk;
2. de voortgang van de deelname van Zuiderzeeland aan project A6Zon.

Toelichting

Al enkele jaren werkt Zuiderzeeland aan de plannen voor zonne-energie op dijken, zowel vanuit het Masterplan Duurzame Energie (2016) als vanuit de Energiestrategie (2022). Bij gemaal Lovink zijn al zonnepanelen op de primaire kering gelegd en op de Knardijk is een pilotopstelling geweest. Er zijn onderzoeken uitgevoerd naar waterveiligheid, beheer en onderhoud, netaansluiting, economische haalbaarheid, natuur en ruimtelijke inpassing. Ook is onderzocht welke gronden van Zuiderzeeland het meest geschikt zijn en er is vanuit project IJsselmeerdijk verkend of een zonnepark op de IJsselmeerdijk te realiseren is en combineerbaar is met de dijkversterking.

Dit leidt nu tot de conclusie dat een zonnepark op de IJsselmeerdijk haalbaar is, rendabel kan zijn en maatschappelijke meerwaarde heeft en invulling geeft aan de beleidsdoelen van Zuiderzeeland. Daarom heeft het college van DenH besloten een vervolgstap te zetten en de plannen concreet te gaan maken, met als uiteindelijke doel de realisatie daarvan. Deze uitwerking gebeurt in nauwe samenwerking met het regionale project A6Zon van onder andere Provincie, Rijk en gemeenten Lelystad en Dronten. In juni 2023 bent u geïnformeerd over de bestuursovereenkomst waarin deze samenwerking is afgesproken.

Met dit voorstel wordt u geïnformeerd over de vervolgstap in de ontwikkelingen van een zonnepark op de IJsselmeerdijk in nauwe samenwerking met project A6Zon. Het is nog geen definitief besluit over de investering. Die besluitvorming ligt, na afronding van de planuitwerking, bij de Algemene Vergadering.

Uitkomsten verkenning

De ontwikkeling van een zonnepark op de IJsselmeerdijk draagt bij aan diverse doelen van het waterschap. Het geeft invulling aan het bestuursprogramma 2023 – 2027 en aan de energiestrategie 2022 van Zuiderzeeland. Op de IJsselmeerdijk is, tussen Klokbeckerweg en Ketelbrug, een zonnepark te realiseren van circa 13 MWp met een jaarlijkse opbrengst van 11 à 12 GWh. Dit is circa een kwart van het energieverbruik van Zuiderzeeland. Aanleg van een zonnepark is goed te combineren met de plannen voor de dijkversterking. Het draagt bij aan het klimaatneutraal uitvoeren van het versterkingsproject door compensatie achteraf van de resterende uitstoot die niet door een emissiearm ontwerp of uitvoering te voorkomen is.

Een uitgebreide analyse en afweging op basis van een value case benadering toont aan de het voorstel maatschappelijk meerwaarde heeft. Als onderdeel van de value case is naar het financieel rendement gekeken. Ondanks de grote onzekerheden die zonneparken met zich meebrengen, lijkt het goed mogelijk een rendabel park aan te leggen dat zich in ieder geval terugverdient binnen de technische levensduur. Het aanleggen van een zonnepark door het Waterschap op eigen grond voor eigen gebruik past volgens de Waterschapswet binnen de taak van het waterschap.

Zonne-energie op primaire waterkeringen is veilig, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Het is te verenigen met de waterkerende functie

van de waterkering als de panelen op een erosiebestendige fundering worden gelegd in het vlak van de dijk. Bij de verkenning zijn geen zogenaamde 'showstoppers' gevonden. Het plan heeft wel mogelijk negatieve effecten die uitgewerkt en gecompenseerd moeten worden. Compensatie van biodiversiteit, compensatie van verhard oppervlak en beheer en onderhoud vragen aandacht in de verdere uitwerking.

Start Planuitwerking Zon op Dijk

Het project is financieel niet zonder risico. De praktische bezwaren en risico's lijken veelal gemitigeerd te kunnen worden waardoor het plan verdere uitwerking verdiend. Daarvoor is een planuitwerkingsfase nodig. Dit vraagt om een adequate projectorganisatie. De planuitwerking duurt naar verwachting circa 2 jaar.

In de planuitwerking wordt verder gewerkt aan detaillering van het ontwerp en de businesscase, aan het minimaliseren van negatieve effecten op de omgeving en compenserende maatregelen waar nodig. Ruimtelijke inpassing, (financiële) participatiemogelijkheden en de netaansluiting worden verder uitgewerkt.

De planuitwerking vindt plaats als onderdeel van project A6Zon. Het maakt daarmee organisatorisch geen deel meer uit van project Versterking IJsselmeerdijk, maar werkt daar wel nauw mee samen.

Mede vanuit risicobeheersing wordt voor de ruimtelijke procedure (Projectbesluit, MER en vergunningen, inclusief participatietraject) aangesloten bij de Rijkscoördinatieregeling A6Zon die uitgevoerd wordt door Rijk (EZK, RWS, RVB) en Provincie in samenwerking met gemeenten Lelystad en Dronten, Waterschap Zuiderzeeland en Liander.

Vrijgave krediet

Voor de planuitwerking worden kosten voorzien voor verder ontwerp en onderzoek. Deze zijn in 2022 geraamd binnen project IJsselmeerdijk als kosten voor de uitwerking van de meekoppelkans Zon op dijk. Deze globale raming bedroeg € 110.490. Dit bedrag is bij het kredietbesluit van de Algemene Vergadering van 25 oktober 2022 voor de Planuitwerkingsfase Versterking IJsselmeerdijk beschikbaar gesteld onder voorwaarden. De Algemene Vergadering heeft aan het college als kader meegegeven dat er een positieve business case dient te liggen (dat betekent een terugverdientijd binnen de levensduur van de zonnepanelen). Het college heeft, omdat er voor het realistische scenario een positieve business case ligt, op 9 oktober 2023 dit krediet vrijgegeven voor verdere uitwerking van het zonnepark op de IJsselmeerdijk.

De raming voor de realisatie van dit project bedraagt 10 tot 15 miljoen euro, met nog een ruime onzekerheidsmarge. Definitieve besluitvorming over het investeringskrediet volgt later op basis van de planuitwerking en het verloop van de Rijkscoördinatieregeling.

Voortgang deelname project A6Zon

Met dit voorstel werken we mee aan het regionale project voor duurzame energie A6Zon. Zuiderzeeland heeft in juni 2023 de bestuursovereenkomst getekend waarin partijen afspreken zich in te spannen voor de realisatie van zonne-energie langs de A6. Het noordelijk deel van de IJsselmeerdijk maakt deel uit van dit traject. De IJsselmeerdijk is onder andere hierdoor nu de meest geschikte locatie voor een zonnepark voor Zuiderzeeland.

In de bestuursovereenkomst is afgesproken voor het project een Rijkscoördinatieregeling te doorlopen. De procedure start in november 2023 formeel met de publicatie van het 'Voornemen en Voorstel voor Participatie'. In het document worden de voornemens van de initiatiefnemers beschreven met daarbij hun rol in het traject. Ook wordt de mogelijkheid tot participatie in het ruimtelijk traject beschreven. Zuiderzeeland neemt in deze regeling deel als mede-initiatiefnemer.

Lelystad, 9 okt 2023
het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,
ing. W. Slob MSc.

de dijkgraaf,
ir. H.C. Klavers.

